

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

PEDAGOŠKI INŠTITUT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

»Krepitev socialnih in državljanskih kompetenc strokovnih delavcev«

Le z drugimi smo

Jernej Mlekuž
ISIM ZRC SAZU

Človekove pravice in kulturna različnost

Naložbo sofinancirata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Kir model predava?

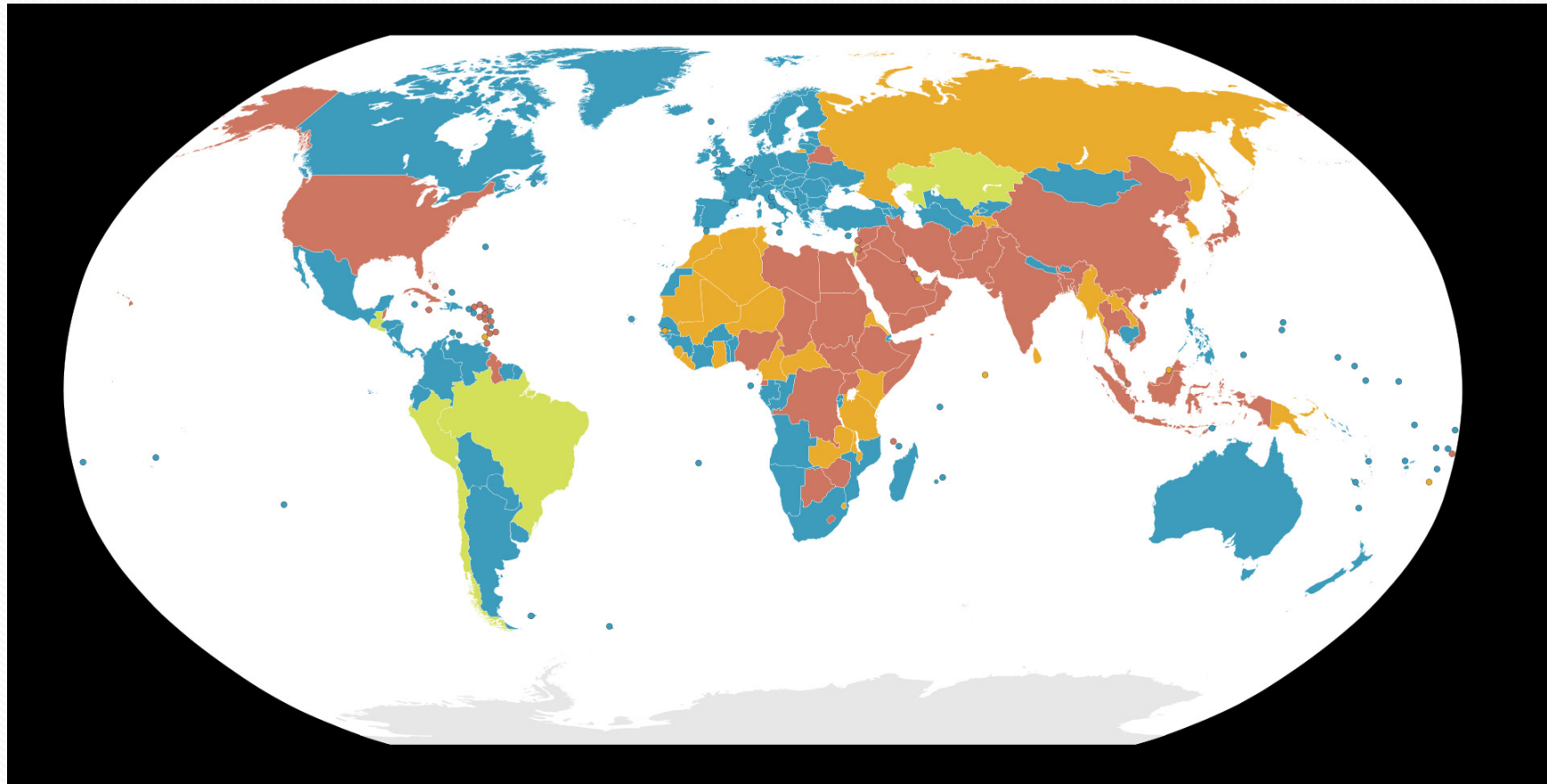
**»Slovenski narod brez kranjske klobase
bi bil kot kavboj brez pištole.«**

Raziskovalec zgodovine kranjske klobase **Jernej Mlekuž** za NeDelo o obvezni opremi

Zakaj človekove pravice?

Rjava? Modra? Oranžna?

Pravica do življenja - temeljna pravica in svoboščina?

3. člen „Splošne deklaracija človekovih pravic“ (Generalna skupščina Združenih narodov, 1948) : „Vsakdo ima pravico do življenja, do prostosti in do osebne varnosti.“

Ste bili na referendumu za 2. tir?

🕒 6:00
24.06.2017

Zdravko Počivalšek o tem, da referenduma niso izglasovali državljani, ampak ljudje

(Foto: Luka Cjuha)

»To niso naredili državljani, to so naredili ljudje, ki jih je 40, 43, 45 tisoč.«

Zdravko Počivalšek, politik, minister za gospodarstvo na 24 ur na POP TV o državljanih in ljudeh

Na sliki so ...?

»Spravite jih iz države, v strahotnih časih živimo!«

Pravica do svobode mišljenja in izražanja - temeljna pravica in svoboščina?

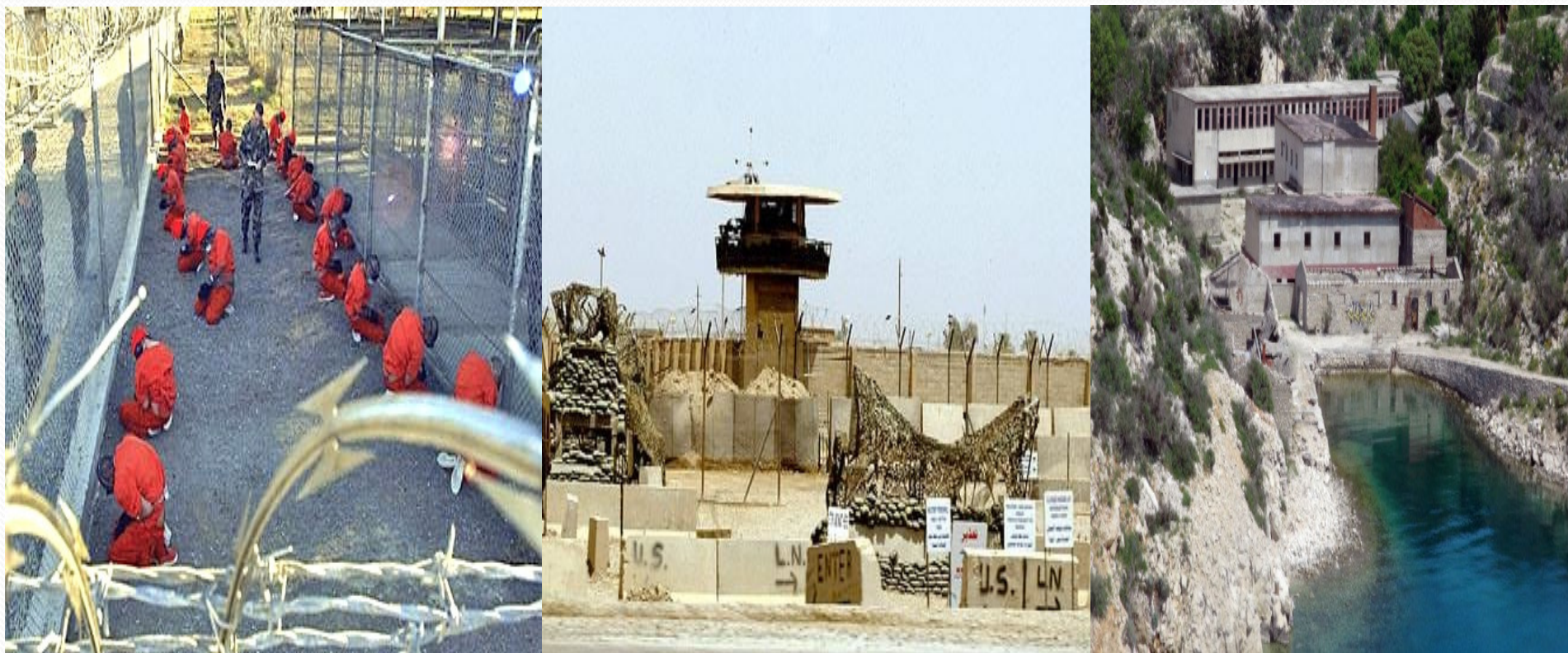

19. člen „Splošne deklaracija človekovih pravic“ (Generalna skupščina Združenih narodov, 1948) : „Vsakdo ima pravico do svobode mišljenja in izražanja, vštrevši pravico, da nihče ne sme biti nadlegovan zaradi svojega mišljenja, in pravico, da lahko vsak išče, sprejema in širi informacije in ideje s kakršnimikoli sredstvi in ne glede na meje. .“

Različni ljudje - različne pravice!?

V čem je finta človekovih pravic?

-Politična skupnost : posameznik

-Standardi človekovih pravic predpisujejo, kaj morajo vlade storiti za svoje državljane in tudi, česa svojim državljanom ne smejo napraviti.

Kdo ima vse pravice?

three-year facelift, said he thought rebuilding Notre Dame would probably take several decades.

Notre Dame restoration: how to save an iconic building from fire

[Read more](#)

“The damage will be significant,” Fischer said.

Audrey Azoulay, director-general of Unesco, the UN’ cultural organisation, said restoring Notre Dame

“will last a long time and cost a lot of money”.

Advertisement

Zgodovinski proces

Magna Carta Libertatum (1215), 39. člen: noben svoboden človek ne sme biti prijet, zaprt, oropan zemlje, izobčen, pregnan ali uničen na kakršenkoli način brez veljavne sodbe ali zakona, ki bi to določal.

Splošna deklaracija človekovih pravic

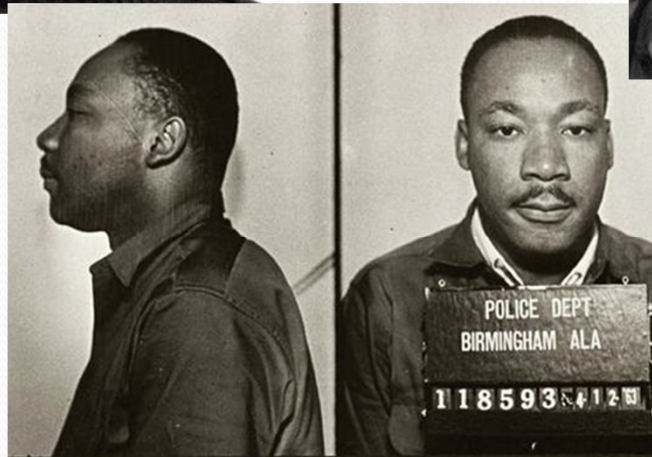
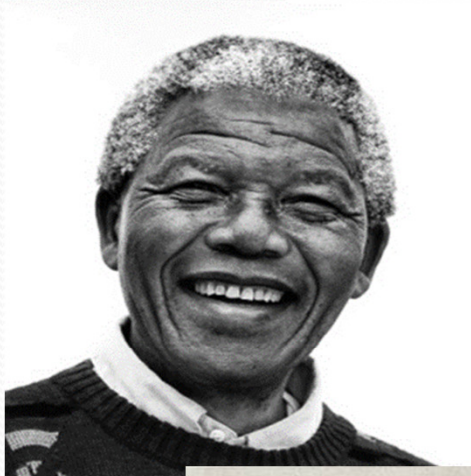
- <http://www.varuh-rs.si/pravni-okvir-in-pristojnosti/mednarodni-pravni-akti-s-podrocja-clovekovih-pravic/organizacija-zdruzenih-narodov/splosna-deklaracija-clovekovih-pravic/>

Dokumenti o človekovih pravicah določajo, *kdo* je odgovoren za uresničevanje in spoštovanje pravic

- **Primarna odgovornost** je na **državah, vladah in mednarodnih organizacijah**.
- **Sekundarna odgovornost** je na **posameznikih**, da spoštujejo človekove pravice drugih. Vsaka pravica se konča tam, kjer se začne pravica drugega (naslavlja predvsem pripadnike oblasti in postavlja okvirje na kakšen način jim je dovoljeno uveljavljati oblast).

Boj za človekove pravice

Boj za človekove pravice danes

- Kdo je odgovoren za spoštovanje človekovih pravic?
- **Država.** Njena odgovornost je pro-aktivna. **Aktivno mora ravnati, da zagotovi spoštovanje človekovih pravic. Če so kršitve, mora poskrbeti, da se kršitev ustavi in da se krivice popravijo.**
- **Kaj je smisel človekovih pravic?**
- Človekove pravice zagotavljajo **svoboden in suveren položaj posameznika nasproti državi.**
- Hkrati človekove pravice vsakega posameznika **postavijo ob bok drugih posameznikov.** Pravice vseh so enako pomembne.
- **KDO V NAŠI DRŽAVI TO POČNE?**

Iščete pomoč?

- Kdaj se obrniti na Varuha? Kako priti do Varuha?
- Kaj Varuh lahko stori? Kaj je pobuda?
- Česa ne more storiti? Vprašanja in odgovori

Hitre povezave

- Katalog informacij javnega značaja
- Dostop do informacij javnega značaja
- Razpisi, povabila k oddaji ponudbe
- PRIMERI iz dela Varuha
- Pojasnila in popravki vsebin v javnih občilih
- Mednarodne institucije in organizacije

Novice / Delovanje in dogajanje

- 04.03.2019 - Varuh s predsednikom Računskega sodišča RS tudi o kršenju načela dobrega...
- 04.03.2019 - Na drugem srečanju Mreže ombudsmenov na področju okolja in prostora v Ba...
- 01.03.2019 - Varuh pričakuje podrobno razpravo v DZ o problematiki otroške srčne kiru...
- 28.02.2019 - Varuh pri predsedniku ustavnega sodišča o razmerah na področju ustavnost...
- 22.02.2019 - Varuhinja človekovih pravic predala posle novoizvoljenemu varuhu Petru S...

Vse novice

PRIMOPREDAJA POSI

NAPOVEDUJEMO

4.3.2019 - varuh človekovih pravic Peter Svetina se bo v prostorih Varuha človekovih pravic RS srečal s predsednikom Računskega sodišča RS Tomažem Veselom.

Poudarjamo

- SVET VARUHA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE:**
 - 13.12.2018 - O uresničevanju priporočil Varuha na 3. seji Sveta varuhinje za človekov...
 - 11.09.2018 - Druga seja Sveta varuha za človekove pravice posvečena etiki javne besed...
 - 28.06.2018 - Pluralnost Sveta varuha za človekove pravice dodana vrednost instituciji...
 - 28.06.2018 - Prvič so se sestali člani Sveta varuha za človekove pravice

OBRAVNAVA POSAMIČNIH PRIMEROV PRI DELU VARUHA:

- Načelo dobrega upravljanja zavezuje tudi policijo
- (Ne)ustreznost uporabe zobnega amalgama?
- Varuh uspešno posredoval glede nesprejemljive prakse IRSOP
- Načelo dobrega upravljanja zahteva odgovarjanje organov brez posredovanj...

NADZORNI OBISKI DPM - KONČNA POROČILA Z OZDVI INSTITUCIJ:

Nacionalni akcijski načrt

Nacionalni akcijski načrt Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu

November 2018

New mail
New Mail Folder 5 new

Quick Links

- Recent judgments Recent decisions
- Recent press releases
- Multimedia
- Applicants
- Superior Courts Network
- Other languages
- Factsheets & Country profiles
- Case-Law Information Notes
- Information visits

Chamber judgment concerning the United Kingdom

28/02/2019

In the case of **Beghal v. the United Kingdom**, the Court has found a violation of the right to respect for private life.

The case concerned the use of anti-terrorism legislation empowering immigration officers to stop, search and question passengers in ports, airports and international railway stations. The applicant, a French national resident in the United Kingdom, had been stopped and questioned at East Midlands airport in 2011, on her return from visiting her husband who was in custody in France in relation to terrorist offences.

The Court held that the legislation in force at the material time had been neither sufficiently circumscribed nor subject to adequate safeguards against abuse. The Court did not award the applicant any compensation.

[Press release](#)

Chamber

Judgment concerning Montenegro

05/03/2019

In the case of **Šaranović v. Montenegro**, the Court found a violation of the right to liberty and security. Being suspected of instigating the murder of the brother ...

Judgment concerning the Russian Federation

05/03/2019

In the case of **Bogonosov v. Russia** the Court held that there had been a violation the right to respect for private and family life. ...

Judgment concerning France

28/02/2019

In the case of **Khan v. France** the Court held that there had been a violation of the prohibition of inhuman and degrading treatment. ...

Judgment concerning Greece

28/02/2019

In the case of **H.A. and Others v. Greece**, the Court held that there had been several violations of the Convention. The case concerned the placement of nine migrants. ...

Official Visits

Visit to Montenegro

05/03/2019

From 28 February to 2 March 2019 President Guido Raimondi paid an official visit to Montenegro on the invitation of Vesna ...

Visit by a delegation of the Constitutional Court of Turkey

05/03/2019

On 4 March 2019, a delegation of the Constitutional Court of Turkey, headed by its President, Zühtü Arslan, visited the Court ...

Grand Chamber

Relinquishment

01/03/2019

The Chamber to which the case of **Muhammad and Muhammad v. Romania** had been allocated has relinquished jurisdiction in favour of the Grand Chamber ...

Delivered Judgments & Decisions

05/03/2019

- 15 Judgments
- Uzan and Others v. Turkey

26/02/2019

- Ana Ionescu and Others v. Romania

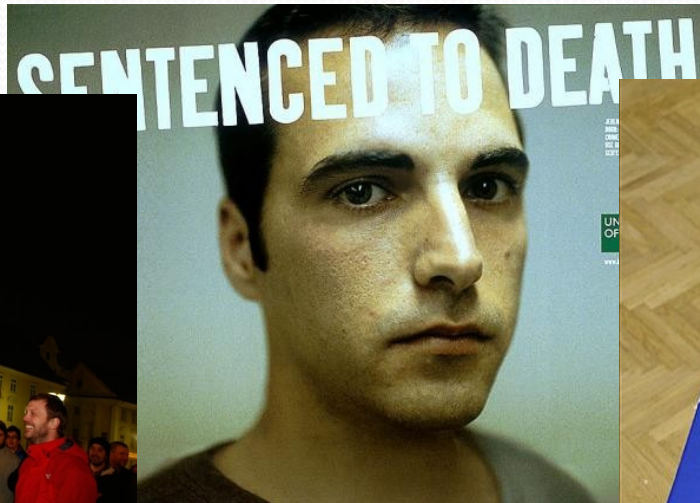
Forthcoming Judgments & Decisions

07/03/2019

- 79 Judgments/Decisions

~~133.~~

- 1. Državlanske in politične pravice. Te se navezujejo na svobodo in vključujejo pravico življenja, prostosti in osebne varnosti, pravico do odsotnosti nasilja in suženjstva, pravico do političnega udejstvovanja, svobode, prepričanja, izražanja misli, vesti in veroizpovedi ter pravico do združevanja in zborovanja. (kršenje le-teh – begunci)

- **2. Ekonomске in socialne pravice.** Te se nanašajo na ekonomsko in socialno varnost. Mednje sodijo pravica do dela, izobrazbe, zadovoljivega življenjskega standarda, hrane, bivališča in zdravstvene oskrbe. (Če države za to ne poskrbijo dobimo ekonomske t. i. migrante...)

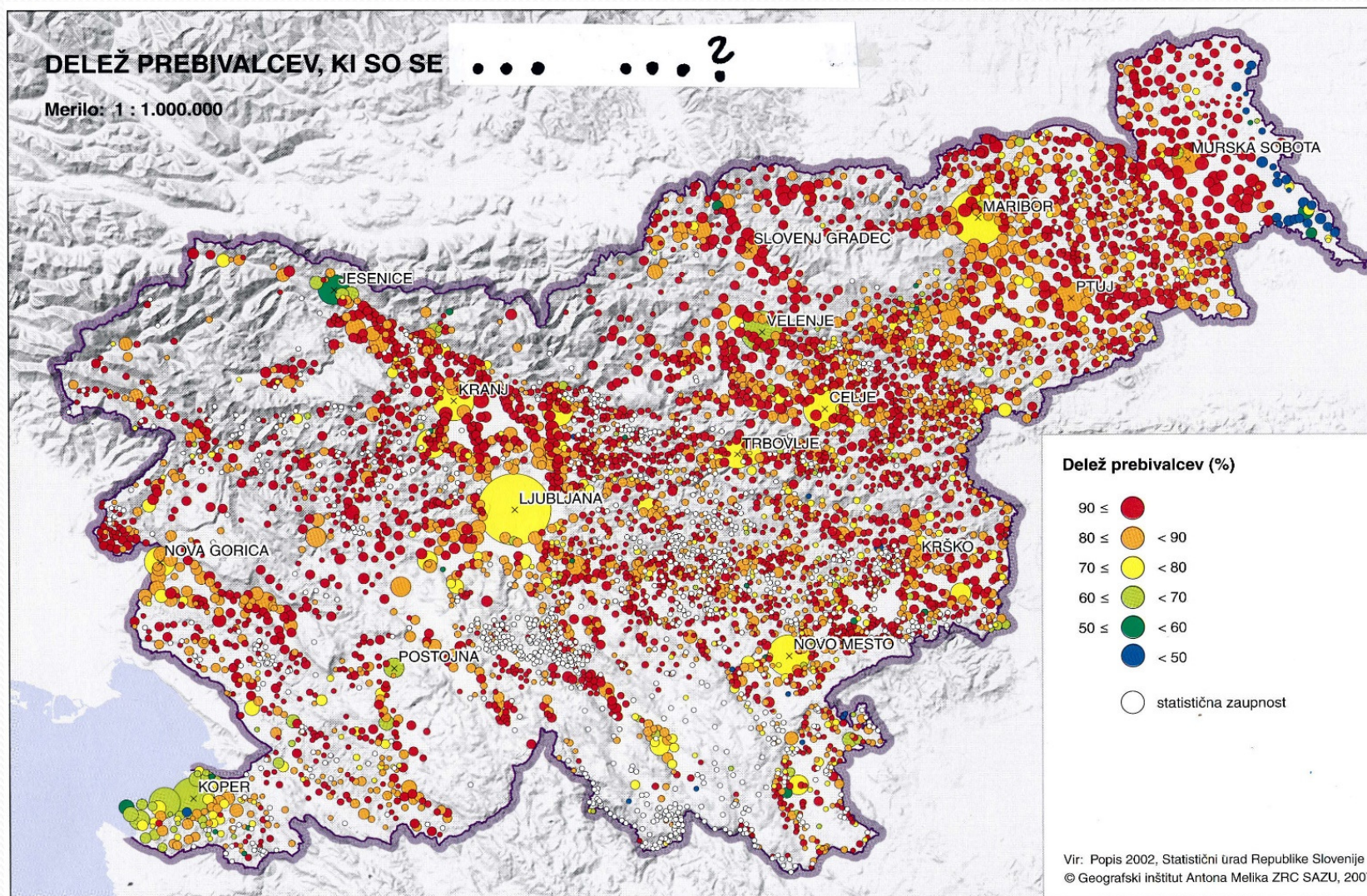
- **3. Okoljske, kulturne in razvojne pravice.** Te vključujejo pravico do življenja v neonesnaženem in uničenja obvarovanem okolju (**okoljski migranti**)
- ter pravico do **kulturnega, političnega in ekonomskega razvoja.** (manjšine in priseljenci)

Kritike človekovih pravic

- nerelevantno pravo, ki je odvečno in nepotrebno ob siceršnji moralnosti družbe
- "Kakšen smisel je preiskovati človekovo abstraktno pravico do hrane in zdravil? Vprašajmo se raje po kakšni metodi jih dobiti in zaužiti., (Edmund Burke)

Rdeča, oranžna,... ..modra?

VEČKULTURNOST

- Večkulturnost lahko opredelimo kot **prisotnost in sobivanje različnih kultur** znotraj posamezne družbe.
- Etno-kulturne različnosti vključujejo **indigena ljudstva** (staroselci v ZDA, Avstraliji, Novi Zelandiji...), **etnične manjšine** (Romi, Italijani...) **in migrante** (Države nekdanje Jugoslavije, Albanke, Ukrajinci, Sirke, Afganistanci, Etiopke, Eritrejci...)
- Kaj je kultura? Skupek vrednot, prepričanj in norm določene skupine ali skupnosti. (Slovenska kultura?)
- Je nekakšno „skupinsko programiranje“ misli, ki razlikuje člane ene od članov drugih skupin.

Večkulturnost in svet nacionalnih držav

„Dandanes mora človek imeti narodnost, kot mora imeti nos in dve ušesi.“

državlanski in etnični nacionalizem

Nacionalizem in globalizacija

SLOVENEK

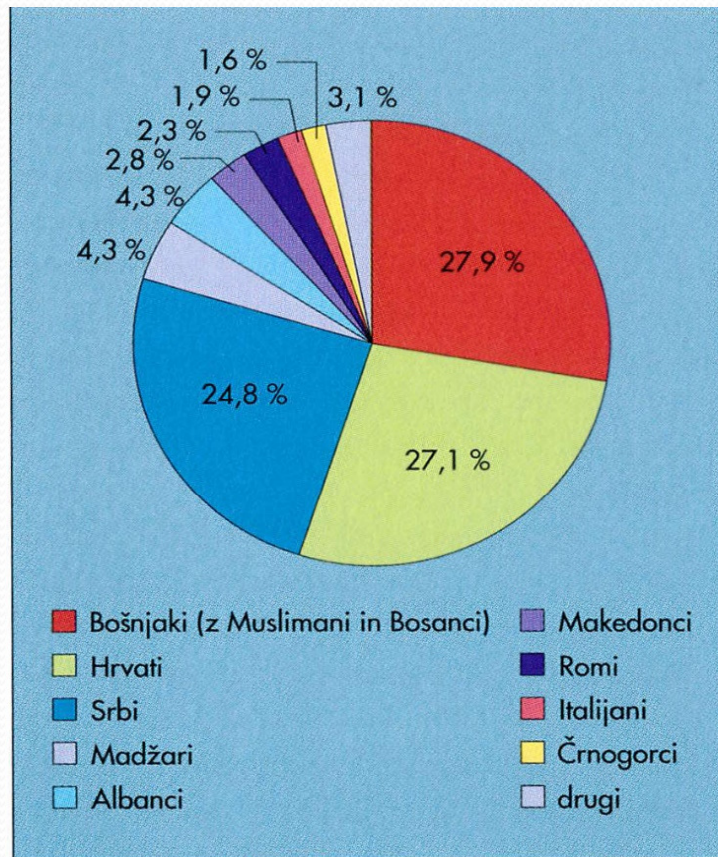
Kljub globalizaciji, regionalizmom idr. Nacionalizem trmasto vztraja

Smo večkulturna družba?

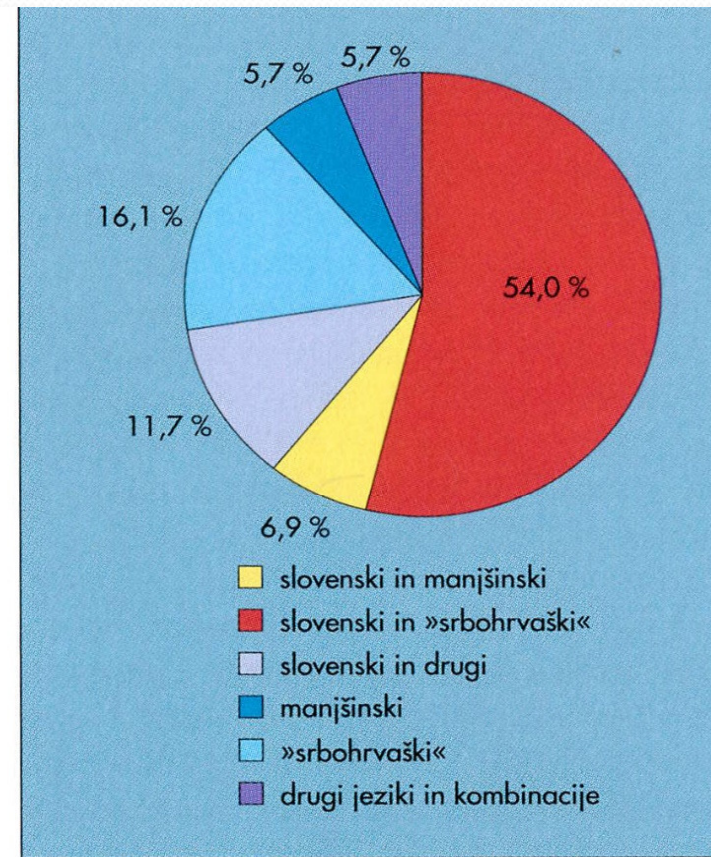

Popis 2002: 83 % za Slovence, 89% materni jezik Slovenščina.

(Ne)slovenci kot torta

Sestava etnično opredeljenega prebivalstva (brez Slovencev) leta 2002.

Pogovorni jezik v družini (brez tistih, kjer je ta izključno slovenski) leta 2002.

Avtohtoni manjšini

Imajo preveč pravic?

Priseljenci

Jim pripadajo pravice? Katerim?

RAZLIKE MED NAMI

- Sožitje za skupno rast - 4. del (Razlike med nami):
<https://www.youtube.com/watch?v=IjzGJMWe49k>

Kdo vse prihaja „k nam“?

Napoteni delavci, delovni migranti

Brez pravic?

Kaj pa čefurji?

Pravice potomcev migrantov? Zakva pa njim?

KDO JE ČEFUR

- Je bella cesta - Čefurji:

<https://www.youtube.com/watch?v=hnWUoPyBZXo>

Migracije in večkulturnost

Migracije lahko bogatijo?

Večkulturnost v vsakdanjem življenju

Toleranca

SPREJEMANJE DRUGAČNOSTI

- Slovene's - Slovenci, dokumentarni feljton 2/2:
<https://www.youtube.com/watch?v=Q5oU39u2g8A>

Ksenofobija

„legitimna obramba«, s čimer »sem hotel preprečiti islamizacijo domovine«.
„Smo v vojni in se bori proti propadu tradicionalnih vrednot, kot sta vloga moškega in nacionalne države, ki naj bi jo načenjala večkulturnost.“

...toži državo, da mu krši človekove pravice. Breivika moti, da je povsem **izoliran od drugih**. To naj bi bilo v nasprotju s tretjim členom evropske konvencije o človekovih pravicah, v katerem piše, da nihče ne sme biti **nečloveško kaznovan in podvržen mučenju**. Izolacija, v kateri živi Breivik, naj bi bila po interpretacijah njegovega odvetnika neke vrste **mučenje**.

Strahovi

Realni strahovi?

Politična tema

Politična tema, doma

Politična tema, doma

zate.sds.si

SDS | zate

Multikulturalizem, deskriptivni pomen

Multikulturalizem, normativni vidik

Teoretski koncept

Je multikulti mrtev?

Primer Švedska

Primer Francija

Primer Nemčija

Primer Slovenija

Literatura

- Vsemogoče spletne strani